

Briuselis, 2025 m. gegužės 12 d.
(OR. en)

8786/25

ENT 65
MI 295
COMPET 351
IND 137
SAN 206
ENV 318
INDEF 18

PRIDEDAMAS PRANEŠIMAS

nuo:	Europos Komisijos generalinės sekretorės, kurios vardu pasirašo direktorė Martine DEPREZ
gavimo data:	2025 m. gegužės 6 d.
kam:	Europos Sąjungos Tarybos generalinei sekretorei Thérèse BLANCHET
Komisijos dok. Nr.:	[...](2025) XXX draft - D 102503/3
Dalykas:	[data] KOMISIJOS REGLAMENTAS (ES) .../..., kuriuo dėl perfluoralkilintų ir polifluoralkilintų medžiagų naudojimo gaisro gesinimo putose iš dalies keičiamas Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 1907/2006 XVII priedas

Delegacijoms pridedamas dokumentas [...](2025) XXX draft - D 102503/3.

Pridedama: [...](2025) XXX draft - D 102503/3

EUROPOS
KOMISIJA

Briuselis, XXX
D102503/03
[...] (2025) XXX draft

KOMISIJOS REGLAMENTAS (ES) .../...

XXX

**kuriuo dėl perfluoralkilintų ir polifluoralkilintų medžiagų naudojimo gaisro gesinimo
putose iš dalies keičiamas Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB)
Nr. 1907/2006 XVII priedas**

(Tekstas svarbus EEE)

KOMISIJOS REGLAMENTAS (ES) .../...

XXX

kuriuo dėl perfluoralkilintų ir polifluoralkilintų medžiagų naudojimo gaisro gesinimo putose iš dalies keičiamas Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 1907/2006 XVII priedas

(Tekstas svarbus EEE)

EUROPOS KOMISIJA,

atsižvelgdama į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo,

atsižvelgdama į 2006 m. gruodžio 18 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1907/2006 dėl cheminių medžiagų registracijos, įvertinimo, autorizacijos ir apribojimų (REACH), įsteigiantį Europos cheminių medžiagų agentūrą, iš dalies keičiantį Direktyvą 1999/45/EB bei panaikinantį Tarybos reglamentą (EEB) Nr. 793/93, Komisijos reglamentą (EB) Nr. 1488/94, Tarybos direktyvą 76/769/EEB ir Komisijos direktyvas 91/155/EEB, 93/67/EEB, 93/105/EB bei 2000/21/EB¹, ypač į jo 68 straipsnio 1 dalį,

kadangi:

- (1) perfluoralkilintos ir polifluoralkilintos medžiagos (PFAS) yra tūkstančių sintetinių cheminių medžiagų, kurios plačiai naudojamos Sąjungoje, be kita ko, gaisro gesinimo putose, grupė. Pagal Ekonominio bendradarbiavimo ir plėtros organizacijos (EBPO) apibrėžtį PFAS – tai cheminės medžiagos, turinčios bent vieną visiškai fluorintą metilo (CF₃) arba metileno (CF₂) anglies atomą (be prie jo prisijungusio H / Cl / Br / I atomo)²;
- (2) labai patvarios medžiagos kriterijus nustatytas Reglamento (EB) Nr. 1907/2006 XIII priedo 1.2.1 punkte. PFAS aiškiai daugiau nei atitinka priskyrimo prie labai patvarių medžiagų kriterijų, be to, pasižymi įvairiomis papildomomis pavojingomis savybėmis. Dauguma šių medžiagų yra judrios vandenyje, todėl jų naudojimas lemia požeminio ir paviršinio vandens bei biotos taršą. Tai kelia ypač didelį susirūpinimą tais atvejais, kai jų patenka į geriamojo vandens šaltinius. Kai kurios PFAS yra įtariami kancerogenai, jos kenkia augančiam vaiko organizmui ir, esant net ir nedidelei jų koncentracijai, pasireiškia jų neigiamas poveikis įvairiems organams, pvz., kepenims, arba imuninei sistemai. Esama požymių, kad PFAS yra galimos endokrininę sistemą ardančios medžiagos. Tačiau nepakanka duomenų, kad būtų galima tinkamai kiekybiškai įvertinti daugumos PFAS poveikį žmonių sveikatai ir aplinkai;
- (3) 2019 m. Europos Sąjungos Taryba paragino Komisiją parengti veiksmų planą, pagal kurį būtų visiškai atsisakyta PFAS naudojimo nebūtinosioms reikmėms³. 2020 m.

¹ OL L 396, 2006 12 30, p. 1. ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2006/1907/oj>.

² 2021 m. liepos 9 d. EBPO ataskaita dėl perfluoralkilintų ir polifluoralkilintų medžiagų srities terminijos suderinimo „[Reconciling Terminology of the Universe of Per- and Polyfluoroalkyl Substances: Recommendations and Practical Guidance](#)“ (ENV/CBC/MONO(2021)25).

³ 2019 m. birželio 26 d. Tarybos išvados dėl Sąjungos cheminių medžiagų strategijos tvarumui užtikrinti, 10713/19.

Europos Parlamentas paragino Komisiją nustatyti griežtus terminus, kad būtų greitai laipsniškai visiškai atsisakyta PFAS naudojimo nebūtinosioms reikmėms⁴. Cheminių medžiagų strategijoje tvarumui užtikrinti⁵ Komisija paminėjo, kad PFAS būtina skirti ypatingą dėmesį, todėl pasiūlė išsamų veiksmų rinkinį PFAS naudojimo ir taršos jomis problemai spręsti;

- (4) galimas taršos PFAS poveikis aplinkai ir galimai žmonių sveikatai sukėlė susirūpinimą įvairiose pasaulio šalyse. Australijoje, Kanadoje, Japonijoje, Korėjoje, Kinijoje, Rusijoje ir Jungtinėse Amerikos Valstijose patvirtintos PFAS rizikos mažinimo strategijos⁶. Danijoje jau priimtos specialios priemonės, kuriomis uždrausta importuoti, parduoti ir gaisrinės saugos pratybų vietose naudoti gaisro gesinimo putų su PFAS koncentratą. Nacionaliniai apribojimai galimai trukdo sklandžiam vidaus rinkos veikimui, todėl būtina Sąjungos lygmeniu suderinti gaisro gesinimo putoms su PFAS taikomų apribojimų taisykles;
- (5) atsižvelgdama į išreikštą susirūpinimą dėl gaisro gesinimo putų, kurių sudėtyje yra perfluoroktano rūgšties (PFOA), pakeitimo kitomis fluoro pagrindu gaminamomis putomis, taip pat dėl didėjančio alternatyvų prieinamumo ir siekdama užtikrinti aukštą žmonių sveikatos ir aplinkos apsaugos lygį Sąjungoje, 2020 m. liepos 17 d. Komisija, vadovaudamasi Reglamento (EB) Nr. 1907/2006 69 straipsnio 1 dalimi, paprašė Europos cheminių medžiagų agentūros (toliau – Agentūra) parengti to reglamento XV priedo reikalavimus atitinkančią dokumentaciją, kad būtų galima apriboti PFAS naudojimą gaisro gesinimo putose⁷;
- (6) 2022 m. kovo 23 d. Agentūra pateikė XV priedo reikalavimus atitinkančią dokumentaciją, ji buvo iš dalies pakeista ir baigta rengti 2023 m. sausio 13 d. (toliau – dokumentacija)⁸. Atsižvelgiant į šią dokumentaciją, per metus Sąjungoje maždaug 25 bendrovės pagamina apie 30 000 tonų gaisro gesinimo putų. Nepaisant ankstesnių tam tikrų PFAS naudojimo gaisro gesinimo putose apribojimų, PFAS yra 18 000 tonų (60 proc.) dabartinės sudėties gaisro gesinimo putų. Remiantis dokumentacijoje pateiktais skaičiavimais, ruošiant medžiagas, mokymų metu ir gesinant gaisrus per metus į aplinką patenka iš viso maždaug 470 tonų PFAS;
- (7) gaisro gesinimo putos su PFAS naudojamos gesinant su degiaisiais skysčiais susijusius gaisrus (toliau – B klasės gaisrai), kylančius įvairiuose sektoriuose (pvz., naftos / naftos chemijos sektoriuje, taip pat per savivaldybių priešgaisrinių tarnybų vykdomas operacijas, gesinant gaisrus jūroje, oro uostuose, gynybos sektoriuje ir nešiojamuosiuose gesintuvuose). Gerokai daugiau nei kituose Sąjungos sektoriuose, t. y. 59 proc. metinio gaisro gesinimo putų su PFAS kiekiu, sunaudojama naftos / naftos chemijos pramonėje. Gaisro gesinimo putos su PFAS naudojamos ir mokymo tikslais, ir kylant įvairaus pobūdžio tikriems gaisrams – nuo mažos apimties iki didelių cisternų gaisrų. PFAS toliau naudojant gaisro gesinimo putose, jeigu šis klausimas

⁴ 2020 m. liepos 10 d. Europos Parlamento rezoliucija dėl Cheminių medžiagų strategijos tvarumui užtikrinti (2020/2531(RSP)).

⁵ „Cheminių medžiagų strategija tvarumui užtikrinti. Aplinkos be toksinių medžiagų kūrimas“ (COM(2020) 667 *final*).

⁶ <https://www.oecd.org/chemicalsafety/portal-perfluorinated-chemicals/riskreduction/>

⁷ https://echa.europa.eu/documents/10162/17233/request_echa_pfas_fff_en.pdf/aa089887-bc27-e642-747e-b935809075cc?t=1601895611682

⁸ <https://echa.europa.eu/documents/10162/4524f49c-ae14-b01b-71d2-ac3fa916c4e9> ir <https://echa.europa.eu/documents/10162/8011247f-14bb-c77e-189e-4df733dd16b2>

nebus reglamentuojamas, aplinkos tarša šiomis medžiagomis didės, jos toliau pateks į aplinką ir didės jų daromas poveikis žmonių sveikatai;

- (8) Agentūra priėjo prie išvados, kad PFAS naudojimo gaisro gesinimo putose keliami rizika žmonių sveikatai ir aplinkai Sąjungoje nėra tinkamai kontroliuojama ir kad apribojimas pagal Reglamentą (EB) Nr. 1907/2006 yra tinkamiausia priemonė nustatyti rizikai sumažinti. Siekiant užtikrinti suderintą aukštą žmonių sveikatos ir aplinkos apsaugos lygį visoje Sąjungoje, taip pat užtikrinti laisvą prekių judėjimą Sąjungoje, būtina imtis Sąjungos masto veiksmų, kuriais būtų sumažinta rizika, siejama su PFAS naudojimu gaisro gesinimo putose;
- (9) dokumentacijoje taip pat prieita prie išvados, kad dėl gamintojo konfidencialumo iš esmės nėra tiksliai žinomos šiuo metu gaisro gesinimo putose naudojamų konkrečių PFAS tapatybės. Pramonės suinteresuotieji subjektai nurodo, kad dauguma šių PFAS priskiriamos C6 grandinės ilgio kategorijai, t. y. prie undekafliorheksano rūgščiai giminingų medžiagų. Tačiau trumpesnės grandinės ilgio struktūros medžiagos taip pat naudojamos gaisro gesinimo putose ir teoriškai gali būti, kad ateityje bus sukurti naujų nereguliuojamų PFAS, skirtų naudoti gaisro gesinimo putose. Todėl dokumentacijoje prieita prie išvados, kad apribojimas, apimantis ne tam tikras PFAS ar PFAS pogrupius, o visą PFAS klasę, neatsižvelgiant į konkrečių PFAS statusą rinkoje, yra pagrįstas siekiant sumažinti PFAS naudojimo gaisro gesinimo putose keliamą riziką, įskaitant riziką, susijusią su vadinamuoju netinkamo pakaitalo pasirinkimu ateityje;
- (10) dokumentacijoje Agentūra apsvarstė penkis skirtingus apribojimo variantus ir galiausiai pasiūlė uždrausti rinkai pateikti ir naudoti (be kita ko, ruošiant medžiagas) PFAS gaisro gesinimo putose, nustatant konkrečioms sektoriams taikytinus pereinamuosius laikotarpius. Agentūros nuomone, nešiojamųjų gesintuvų, kuriuose yra PFAS, pateikimas rinkai turėtų būti apribotas po 6 mėnesių pereinamojo laikotarpio, o gaisro gesinimo putų su PFAS naudojimas mokymo ir bandymų tikslais bei vykdant savivaldybių priešgaisrinių tarnybų operacijas – po 18 mėnesių pereinamojo laikotarpio. Nuspręsta, kad būtina nustatyti ilgesnį trejų metų pereinamąjį laikotarpį gaisro gesinimo putų su PFAS naudojimui civiliniuose laivuose ir penkerių metų pereinamąjį laikotarpį – gaisro gesinimo putų su PFAS naudojimui civilinės aviacijos, gynybos sektoriuose ir nešiojamuosiuose gesintuvuose. Agentūra nusprendė, kad būtų pagrįsta nustatyti iki 10 metų trukmės pereinamąjį laikotarpį gaisro gesinimo putų su PFAS naudojimui objektuose, kuriems taikoma Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2012/18/ES⁹, be kita ko, gesinant didelius atmosferinių kaupiamųjų talpyklų gaisrus, taip pat tose pramonės įmonėse, kuriose toje pačioje vietoje tvarkoma daug įvairių degių skysčių;
- (11) dokumentacijoje Agentūra taip pat pasiūlė nustatyti PFAS koncentracijos gaisro gesinimo putose ribą – 1 mg/l¹⁰. Anot Agentūros, ši riba užkirstų kelią bet kokiam tyčiniam PFAS naudojimui gaisro gesinimo putų koncentratuose ir padėtų išvengti didžiosios dalies teršalų kiekio išmetimo į aplinką. Be to, Agentūra laikėsi nuomonės, kad ši koncentracijos riba turėtų būti taikoma ir įrangai, naudojamai kartu su gaisro

⁹ 2012 m. liepos 4 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2012/18/ES dėl didelių, su pavojingomis cheminėmis medžiagomis susijusių avarijų pavojaus kontrolės, iš dalies keičianti ir vėliau panaikinanti Tarybos direktyvą 96/82/EB, (OL L 197, 2012 7 24, p. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2012/18/oj>).

¹⁰ Atitinka 1 ppm, 1 000 ppb arba 0,0001 proc. (masės koncentracija).

gesinimo putomis, kurių sudėtyje yra PFAS, nes tokią ribą būtų galima pasiekti taikant palyginti paprastą valymo procesą;

- (12) galiausiai Agentūra pasiūlė įpareigoti gaisro gesinimo putų (išskyrus nešiojamuosius gesintuvus su gaisro gesinimo putomis) naudotojus parengti gaisro gesinimo putų su PFAS valdymo planus ir taikyti geriausia praktika pagrįstas rizikos valdymo priemones, kad jie galėtų toliau naudoti putas su PFAS jiems taikytinu pereinamuoju laikotarpiu;
- (13) 2023 m. kovo 16 d. Agentūros Rizikos vertinimo komitetas (RAC) priėmė nuomonę¹¹, kurioje pateikė išvadą, kad Agentūros pasiūlytas PFAS naudojimo gaisro gesinimo putose apribojimas su tam tikrais RAC padarytais pakeitimais yra tinkamiausia Sąjungos masto priemonė nustatyti rizikai sumažinti, atsižvelgiant į jos veiksmingumą siekiant sumažinti riziką, taip pat į jos praktiškumą ir galimybę vykdyti stebėseną;
- (14) RAC pritarė tam, kad klasifikuojant chemines medžiagas būtų taikoma EBPO pateikta PFAS apibrėžtis. RAC pripažino, kad galbūt įmanoma nustatyti PFAS arba pogrupius, kurios (-ie) dėl joms (-iems) būdingų savybių nėra tinkamos (-i) naudoti gaisro gesinimo putose, bet nusprendė, kad nėra pagrindo neįtraukti nustatytų PFAS ar pogrupių, kurios (-ie) greičiausiai nebus naudojamos (-i). Jei tam tikros PFAS nebus tinkamos, šis apribojimas neturės joms jokio poveikio, o pastangos, kurių reikėtų tokioms grupėms ir medžiagoms nustatyti, nebūtų pagrįstos. Be to, neįtraukus tam tikrų PFAS pogrupių, galima netyčia neįtraukti PFAS, kurios ateityje gali būti pripažintos tinkamomis, nors turi panašių pavojingų savybių. RAC laikėsi nuomonės, kad didelis PFAS patvarumas kartu su kitais jų keliamais pavojais kelia didelį susirūpinimą. RAC nusprendė, kad naudojant gaisro gesinimo putas su PFAS į aplinką išmetamas PFAS kiekis, kurį apytikriai apskaičiavo Agentūra, yra patikimas įvertis, ir sutiko, kad į aplinką išmetamas kiekis turėtų būti naudojamas kaip pakaitinis rodiklis vertinant riziką ir jis turėtų būti kuo labiau sumažintas;
- (15) RAC sutarta, kad pagal Reglamentą (EB) Nr. 1907/2006 nustatytas Sąjungos masto apribojimas PFAS kaip medžiagų grupei yra tinkamiausia priemonė siekiant sumažinti PFAS naudojimo gaisro gesinimo putose keliamą riziką. RAC taip pat sutarta, kad šis apribojimas turėtų apimti riziką, kylančią dėl PFAS pateikimo rinkai ir naudojimo (be kita ko, ruošiant medžiagas) visose gaisro gesinimo putose, nes dėl jų didėja į aplinką patenkantis teršalų kiekis. Taip į aplinką patenkančios PFAS kelia pavojų žmonėms ir aplinkai, o PFAS naudojant toliau, dėl PFAS patvarumo ir dėl to aplinkoje ilgainiui susikaupiančio vis didesnio jų kiekio ši rizika toliau didės. RAC laikosi nuomonės, kad, nepaisant daugiau kaip dešimtmetį dėtų pastangų reglamentuoti šią sritį, dabartinių rizikos valdymo priemonių ir nustatytų veiklos sąlygų nepakanka, kad ši rizika būtų sumažinta;
- (16) RAC pritarė pasiūlymui reikalauti, kad veiklos vykdytojais parengtų konkrečioms vietoms skirtus valdymo planus. RAC taip pat pritarė tinkamo surinktų atliekų su PFAS šalinimo, apdorojimo ir ženklavimo sąlygoms. Be to, RAC nurodė, kad reikia užtikrinti, jog ugniagesių įrangos valymo atliekos būtų tinkamai tvarkomos ir kad biologinis nuotekų valymas nebūtų laikomas tinkamu tokių nuotekų valymo būdu. RAC pažymėjo, kad biologinis nuotekų valymas yra dažniausiai taikomas surinktų nuotekų su gaisro gesinimo putomis šalinimo metodas, tačiau tokio valymo veiksmingumas siekiant pašalinti PFAS yra nedidelis, be to, nuotekų dumblas taip pat

¹¹ <https://echa.europa.eu/documents/10162/897b2ca5-e15b-e6c5-a2ef-c7af4f1110a1>

gali būti svarbus PFAS šaltinis. RAC nurodė, kad, atliekas su PFAS deginant atskirai arba kartu su kitomis atliekomis, temperatūra turėtų būti aukštesnė nei 1 100 Celsijaus laipsnių. Tačiau RAC taip pat pažymėjo, kad ateityje gali būti sukurta daugiau atliekų šalinimo metodų, todėl nesiūlė išsamiau apibrėžti tinkamo apdorojimo sąvokos, negu yra apibrėžta dokumentacijoje pasiūlytose sąlygose;

- (17) 2023 m. birželio 7 d. savo nuomonę¹² priėmė Agentūros Socialinės ir ekonominės analizės komitetas (toliau – SEAC). SEAC priėjo prie išvados, kad Agentūros pasiūlytas PFAS naudojimo gaisro gesinimo putose apribojimas yra tinkamiausia Sąjungos masto priemonė nustatyti rizikai mažinti, atsižvelgiant į PFAS socialinę ir ekonominę naudą ir sąnaudas, jeigu iki siūlomo pateikimui rinkai ir naudojimui objektuose, kuriems taikoma Direktyva 2012/18/ES, taikytino pereinamojo laikotarpio pabaigos bus atlikta atitinkamų alternatyvų prieinamumo tokiems objektams peržiūra. Be to, SEAC rekomendavo įtraukti prievolę parengti naftos ir dujų įrenginiuose jūroje naudojamų gaisro gesinimo putų su PFAS pakeitimo kitomis medžiagomis pažangos peržiūrą iki tokiam naudojimui nustatyto pereinamojo laikotarpio pabaigos;
- (18) SEAC priėjo prie išvados, kad, nepaisant tam tikrų neaiškumų, socialinės ir ekonominės siūlomo apribojimo sąnaudos, kurios, remiantis apytikriais skaičiavimais, turėtų sudaryti maždaug 7 mlrd. EUR per 30 metų laikotarpį, teisingai atspindi šio apribojimo poveikio mastą. SEAC pritarė Agentūrai, kad siūlomo apribojimo nauda yra ta, kad į aplinką nebūtų išmestas teršalų kiekis, kuris, Agentūros vertinimu, per 30 metų sudarytų maždaug 13 200 tonų, jei būtų įgyvendintos Agentūros siūlomos rizikos valdymo priemonės. SEAC pažymėjo, kad vertinant sąnaudų ir veiksmingumo santykį nustatyta pagrindinė vertė – maždaug 500 EUR už kilogramą į aplinką neišmestų teršalų – atitinka neseniai patvarioms cheminėms medžiagoms nustatytų apribojimų poveikio mastą. SEAC taip pat pažymėjo, kad rizikos valdymo priemonių, taikytinų mokymų metu ir gesinant gaisrus, įtraukimas turi nedidelį poveikį siūlomo apribojimo sąnaudų ir veiksmingumo santykiui, todėl nusprendė, kad tos priemonės yra pagrįstos. SEAC taip pat laikėsi nuomonės, kad šis apribojimas gali turėti teigiamą poveikį ir kitais atžvilgiais, pvz., būtų išvengta žalos aplinkai ištaisymo išlaidų ir būtų paskatinta anksčiau diegti inovacijas, susijusias su PFAS alternatyvomis, o dėl to padidėtų Europos cheminių medžiagų pramonės konkurencingumas, bet šis apribojimas taip pat gali turėti tam tikrą neapibrėžtą ar galbūt neigiamą poveikį, pvz., dėl išmetamo šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio ar neveiksmingai gesinamų gaisrų, jeigu tos alternatyvos būtų ne tokios veiksmingos kaip putos su PFAS;
- (19) SEAC priėjo prie išvados, kad rinkoje yra techniniu ir ekonominiu požiūriu perspektyvių alternatyvių gaisro gesinimo putų, kurios gaminamos ne fluoro pagrindu, ir iki Agentūros pasiūlytų pereinamųjų laikotarpių pabaigos tas alternatyvas galima įgyvendinti daugumoje sektorių, bet jos tinkamos ne visiems sektoriams ir ne visiems naudojimui būdams. Visų pirma SEAC laikėsi nuomonės, kad dar visapusiškai neįrodyta, jog yra tinkamų alternatyvų, kurias būtų galima naudoti objektuose, kuriems taikoma Direktyva 2012/18/ES, bei naftos ir dujų įrenginiuose jūroje. Siekdamas užtikrinti, kad būtų visapusiškai parengtos, išbandytos ir patvirtintos tinkamos alternatyvos, SEAC rekomendavo nešiojamųjų gesintuvų, iš kurių purškiamos alkoholiui atsparios putos, pateikimui rinkai, naudojimui jūrų sektoriuje ir naudojimui naftos ir dujų įrenginiuose jūroje nustatyti ilgesnius nei Agentūros pasiūlytus pereinamuosius laikotarpius. Nešiojamųjų gesintuvų naudojimui SEAC

¹²

<https://echa.europa.eu/documents/10162/897b2ca5-e15b-e6c5-a2ef-c7af4f1110a1>

rekomendavo nustatyti pereinamąjį laikotarpį iki 2030 m. gruodžio 31 d., o ne penkerių metų pereinamąjį laikotarpį, kurį siūlo Agentūra;

- (20) SEAC atkreipė dėmesį į RAC rekomenduotą papildomą sąlygą, kad atliekų deginimo temperatūra turėtų būti ne mažesnė kaip 1 100 Celsijaus laipsnių. Tačiau SEAC negalėjo padaryti išvados dėl su šia rekomendacija susijusių sąnaudų, tad atliekant šį vertinimą atsirado papildomas neapibrėžtumo elementas;
- (21) svarstant apribojimą konsultuotasi su Reglamento (EB) Nr. 1907/2006 76 straipsnio 1 dalies f punkte nurodytu Agentūros Keitimosi informacija apie reikalavimų vykdymo užtikrinimą forumu (toliau – forumas) ir buvo atsižvelgta į jo nuomonę;
- (22) 2023 m. rugpjūčio 31 d. Agentūra pateikė RAC ir SEAC nuomones Komisijai;
- (23) atsižvelgdama į dokumentaciją, taip pat į RAC ir SEAC nuomones, Komisija mano, kad dėl PFAS pateikimo rinkai ir naudojimo gaisro gesinimo putose kyla nepriimtina rizika žmonių sveikatai ir aplinkai, todėl šią problemą reikia spręsti Sąjungos mastu;
- (24) dėl šios priežasties Komisija laikosi nuomonės, kad šiuo reglamentu nustatytas PFAS pateikimo rinkai ir naudojimo gaisro gesinimo putose apribojimas yra tinkamiausia Sąjungos masto priemonė nustatyti rizikai mažinti, atsižvelgiant į jos socialinį ir ekonominį poveikį ir alternatyvų prieinamumą;
- (25) Komisija mano, kad, atsižvelgiant į dokumentacijoje išdėstytus ir RAC ir SEAC patvirtintus susirūpinimą keliančius klausimus, plati apribojimo taikymo sritis, apimanti visas PFAS pagal EBPO apibrėžtį, yra tinkama. Visų PFAS, įskaitant jų skilimo produktus, patvarumas, dėl kurio didėja šių medžiagų koncentracija aplinkoje, yra pagrindinis susirūpinimą keliantis klausimas. Daugelis PFAS yra labai judrios aplinkoje, o tyrimais nustatyta daug kitų PFAS keliamų pavojų, kurie neretai priklauso nuo jų specifinės struktūros. Komisija pažymi, kad dėl gamintojų verslo informacijos konfidencialumo iš esmės nėra tiksliai žinomos šiuo metu gaisro gesinimo putose naudojamų PFAS tapatybės ir kad būtinas platus apribojimas, kad būtų išvengta netinkamo atskirų skirtingų PFAS pakaitalo pasirinkimo, nes visos šios medžiagos atitinka Reglamento (EB) Nr. 1907/2006 XIII priedo 1.2.1 punkte nustatytą labai patvarios medžiagos kriterijų, dėl to jų naudojimas lemia požeminio ir paviršinio vandens bei biotos taršą;
- (26) Komisijos nuomone, nėra aišku, ar kai kurių pogrupių PFAS galima naudoti gaisro gesinimo putose, todėl jos kelia pavojų žmonių sveikatai ir aplinkai. Vis dėlto, atsižvelgdama į pirmiau minėtą Sąjungos įsipareigojimą esant galimybei laipsniškai atsisakyti PFAS naudojimo, Komisija mano, kad cheminių medžiagų požiūriu plati apribojimo taikymo sritis yra pagrįsta siekiant užtikrinti, kad būtų nustatytos cheminės medžiagos, kurioms turėtų būti taikomas šis apribojimas, kad netyčia nebūtų neįtrauktos tos PFAS, kurios ateityje gali būti pripažintos tinkamomis naudoti gaisro gesinimo putose, taip pat siekiant užtikrinti apribojimo praktiškumą;
- (27) Komisija sutinka su RAC ir SEAC pasiūlyta 1 mg/l koncentracijos riba, kuri yra bendra visų PFAS koncentracija. Komisija mano, kad siekiant teisinio tikrumo ir kad būtų paprasčiau laikytis šio apribojimo ir užtikrinti, kad jo būtų laikomasi, gaisro gesinimo putos šiame reglamente turėtų būti apibrėžtos kaip bet koks mišinys, skirtas gesinti gaisrams putomis, taip pat kaip įvairių tipų gaisro gesinimo putų mišiniai įvairiais vertės grandinės etapais ir naudojimo etapais, įskaitant gaisro gesinimo putų koncentratą, kurį reikia praskiesti vandeniu, kad būtų paruoštas gaisro gesinimo putų tirpalas, gaisro gesinimo putų tirpalą ir gaisro gesinimo putas, kurios yra naudojimo

metu su oru sumaišomas gaisro gesinimo putų tirpalas. Nors atskirų PFAS analizės metodų nėra daug, siekiant įrodyti, kad laikomasi apribojimo, galima taikyti viso fluoro kiekio nustatymo metodus pagal forumo pateiktas rekomendacijas. Komisija mano, kad šio apribojimo vykdymą įmanoma užtikrinti ir tą padės padaryti visų pirma viso fluoro kiekio nustatymo metodų prieinamumas ir ženklavimo reikalavimas;

- (28) Komisija pažymi, kad pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) 2019/1021¹³ įgyvendinus tam tikrų grupių PFAS naudojimo gaisro gesinimo putose apribojimą paašškėjo, kad net išvalius įrangą taikant esamus veiksmingiausius metodus, įrangoje gali likti PFAS ir jų gali būti befluorėse gaisro gesinimo putose, kuriomis iš naujo užpildoma išvalyta įranga. Atsižvelgdama į tai, Komisija pripažįsta, kad nustačius 1 mg/l PFAS koncentracijos ribą, kaip rekomendavo Agentūra, gali tėti pakeisti visą gaisro gesinimo putų įrangą, kuri anksčiau buvo naudojama su gaisro gesinimo putomis, kurių sudėtyje buvo PFAS. Todėl Komisija mano, kad tikslinga nustatyti bendrą 50 mg/l visų PFAS koncentracijos gaisro gesinimo putose tokioje įrangoje ribą. Ši koncentracijos riba turėtų būti taikoma tik befluorėms gaisro gesinimo putoms, kuriomis iš naujo užpildoma išvalyta įranga. Atsižvelgdama į pokyčius, susijusius su rikošeto efekto matavimu ir kintančiais įrangos valymo metodais, Komisija turėtų peržiūrėti šią nukrypti leidžiančią nuostatą per penkerius metus nuo šio reglamento įsigaliojimo. Ši nukrypti leidžianti nuostata neturėtų būti taikoma nešiojamiesiems gesintuvams, nes tikimasi, kad visi jie bus laipsniškai pakeisti kitais gesintuvais. Jei gesintuvai naudojami pakartotinai, bendroji 1 mg/l koncentracijos riba turėtų būti taikoma visoms iš gesintuvo išpurškiamoms gaisro gesinimo putoms;
- (29) tam tikrų pogrupių PFAS arba tam tikriems jų naudojimo būdams neturėtų būti taikomas draudimas pateikti rinkai ir šis apribojimas, nes jiems Sąjungoje jau taikomi atitinkami apribojimai ar draudimai. Draudimas pateikti rinkai ir naudoti neturėtų būti taikomas perfluoroktano sulfonrūgščiai (PFOS), jos druskoms ir PFOS giminingiems junginiams, perfluoroktano rūgščiai (PFOA), jos druskoms ir PFOA giminingiems junginiams, taip pat perfluorheksansulfonrūgščiai (PFHxS), jos druskoms ir PFHxS giminingiems junginiams, kuriems taikomi Reglamento (ES) 2019/1021 I priede nustatyti draudimai. Perfluorokarboksirūgštims, kurių grandinėje yra 9–14 anglies atomų (C9–C14 PFCA), taikomas esamas apribojimas pagal Reglamento (EB) Nr. 1907/2006 XVII priedo 68 įrašą ir joms neturėtų būti taikomas pateikimo rinkai ir naudojimo apribojimas. Undekafloorheksano rūgščiai (PFHxA), jos druskoms ir PFHxA giminingoms medžiagoms, kurioms taikomi esamo apribojimo pagal Reglamento (EB) Nr. 1907/2006 XVII priedo 79 įrašą 4 ir 5 punktai, taip pat neturėtų būti taikomas pateikimo rinkai ir naudojimo apribojimas. PFAS iš tų PFAS pogrupių, kuriems taikoma nukrypti leidžianti nuostata, kiekis turėtų būti įtrauktas nustatant bendrą visų PFAS koncentraciją šio apribojimo tikslais. 7–10 punktuose nurodytos rizikos valdymo priemonės, nustatytos kaip šio apribojimo taikymo sąlyga, turėtų būti taikomos PFAS iš tų pogrupių, kurių PFAS vis dar leidžiama naudoti gaisro gesinimo putose;
- (30) ruošiant, apdorojant ir laikant gaisro gesinimo putas su PFAS, be kita ko, kai tai daroma gaminant gaisro gesinimo putas Sąjungoje, nepriklausomai nuo gaisro gesinimo putų paskirties vietos, ar tai būtų Sąjunga ar trečiosios šalys, taikoma Reglamento (EB) Nr. 1907/2006 3 straipsnio 24 punkte pateikta naudojimo apibrėžtis. Todėl Komisija mano, kad nėra būtinybės, be PFAS naudojimo tokiose gaisro

¹³ 2019 m. birželio 20 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2019/1021 dėl patvariųjų organinių teršalų (OL L 169, 2019 6 25, p. 45, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2019/1021/oj>).

gesinimo putose apribojimo, papildomai nustatyti apribojimą ir gaisro gesinimo putų su PFAS ruošimui, kaip siūlė RAC ir SEAC;

- (31) dėl PFAS pateikimo rinkai ir naudojimo gaisro gesinimo putose Komisija mano, kad tikslinga nustatyti bendrą penkerių metų pereinamąjį laikotarpį. Tai yra atidėjimo laikotarpis, kuriam pritaria RAC ir SEAC, taikytinas PFAS naudojimui gaisro gesinimo putose visoms reikmėms ir visuose sektoriuose, kuriems netaikoma konkretnė ribotos trukmės nukrypti leidžianti nuostata, apimanti keletą skirtingų objektų ir skirtingus pakeitimo procesus. SEAC taip pat pritaria tokio atidėjimo laikotarpio taikymui PFAS naudojimui civilinės aviacijos sektoriuje (įskaitant civilinius oro uostus) naudojamose gaisro gesinimo putose ir jį taip pat rekomenduojama taikyti laivams, įskaitant tanklaivius, keltus, vilkikus ir kitus komercinius laivus, bei gynybos sektoriui. Todėl, kadangi tam, kad PFAS būtų galima naudoti tokiais tikslais, taip pat turi būti leidžiama jas pateikti rinkai, tą patį pereinamąjį laikotarpį tikslinga taikyti ir PFAS pateikimui rinkai, ir naudojimui gaisro gesinimo putose;
- (32) dėl alkoholiui atsparių gaisro gesinimo putų su PFAS pateikimo rinkai nešiojamuosiuose gesintuvuose Komisija pritaria SEAC rekomenduotam 18 mėnesių pereinamajam laikotarpiui. Dėl kitų nešiojamųjų gesintuvų pateikimo rinkai Komisija mano, kad 12 mėnesių pereinamasis laikotarpis vietoj 6 mėnesių pereinamojo laikotarpio, kurį rekomendavo RAC ir SEAC, yra tinkamas siekiant užtikrinti, kad suinteresuotieji subjektai turėtų pakankamai laiko ir pajėgumų gauti reikiamą sertifikatą visose valstybėse narėse;
- (33) be to, Komisija mano, kad būtų tikslinga leisti pateikti rinkai PFAS gaisro gesinimo putose ir pasibaigus penkerių metų pereinamajam laikotarpiui tik tam, kad, praėjus šiam laikotarpiui, jas būtų galima tiekti tiems naudojimui būdams, kuriems tebetaikoma nukrypti leidžianti nuostata;
- (34) Komisija sutinka, kad pereinamasis 18 mėnesių laikotarpis nuo reglamento įsigaliojimo dienos būtų taikomas PFAS naudojimui gaisro gesinimo putose, kurios naudojamos mokymo ir bandymų tikslais, taip pat vykdant viešųjų priešgaisrinių tarnybų ar privačių priešgaisrinių tarnybų, atliekančių viešųjų priešgaisrinių tarnybų funkcijas, operacijas. Komisija taip pat sutinka, kad viešosioms priešgaisrinėms tarnyboms vis tiek turėtų būti leidžiama 10 metų naudoti putas su PFAS, jeigu joms tektų dalyvauti ir gesinti gaisrus pramoniniuose objektuose, kuriems taikoma Direktyva 2012/18/ES. Tačiau tokios putos ir įranga turėtų būti naudojamos tik tuo tikslu;
- (35) be to, Komisija pritaria, kad būtų nustatytas SEAC siūlomas PFAS naudojimo gaisro gesinimo putose nešiojamuosiuose gesintuvuose pereinamasis laikotarpis iki 2030 m. gruodžio 31 d., nes taip būtų suteikta pakankamai laiko užtikrinti, kad nešiojamųjų gesintuvų be PFAS gamybos pajėgumai patenkintų didėjančią paklausą siekiant pakeisti esamus gesintuvus su PFAS;
- (36) Komisija sutinka su SEAC pasiūlymu nustatyti 10 metų pereinamąjį PFAS naudojimo gaisro gesinimo putose laikotarpį objektams, kuriems taikoma Direktyva 2012/18/ES, ir naftos ir dujų pramonės įrenginiams jūroje, kuriuo būtų suteikta pakankamai laiko sėkmingai įgyvendinti alternatyvas, kurios atitiktų reikiamus standartus, kad tose vietose būtų užtikrinama priešgaisrinė sauga. Todėl kosmoso pramonės paleidimo įrenginiams, kurie priskiriami prie objektų, patenkančių į Direktyvos 2012/18/ES taikymo sritį, taip pat bus taikomas 10 metų pereinamasis laikotarpis;

- (37) be to, kalbant apie PFAS naudojimą gaisro gesinimo putose, pažymėtina, kad SEAC pritarė penkerių metų pereinamojo laikotarpio taikymui laivams, įskaitant karinius laivus. Vis dėlto Komisija mano, kad reikia atsižvelgti į konkrečius gynybos sektoriaus reikalavimus, taikomus visiems paviršiniams ir povandeniniams kariniams laivams, neatsižvelgiant į jų ilgį ir bendrąją talpą (palyginti su civiliniais laivais), kurie turi įtakos techninėms alternatyvų įgyvendinimo galimybėms, taip pat į karinio laivyno gaisrų gesinimo doktrinos ypatumus bei užtikrinti sąveikumą su trečiosiomis šalimis bendroje karinėse pratybose, todėl tam reikia daugiau laiko. Be to, Komisija mano, kad civiliniams laivams, kuriuose jau sumontuota įranga su gaisro gesinimo putomis, kurių sudėtyje yra PFAS, penkerių metų pereinamasis laikotarpis yra per trumpas, atsižvelgiant į būtinus putų sistemos pakeitimus, kuriuos galima atlikti tik sausajame doke. Todėl Komisija mano, kad tikslinga nustatyti 10 metų pereinamąjį laikotarpį nuo šio reglamento įsigaliojimo dienos PFAS naudojimui gaisro gesinimo putose, naudojamose kariniuose laivuose ir civiliniuose laivuose, kuriuose jau sumontuota įranga su gaisro gesinimo putomis, kurių sudėtyje yra PFAS;
- (38) Komisija turėtų peržiūrėti nukrypti leidžiančios nuostatos dėl PFAS naudojimo gaisro gesinimo putose taikymą objektams, kuriems taikoma Direktyva 2012/18/ES, taip pat naftos ir dujų pramonės įrenginiams jūroje, kariniams laivams ir civiliniams laivams, kuriuose jau sumontuota įranga su gaisro gesinimo putomis, kurių sudėtyje yra PFAS, iki tiems naudojimui būdams nustatyto 10 metų pereinamojo laikotarpio pabaigos, kad būtų galima stebėti tų minėtoms reikmėms naudojamų putų su PFAS pakeitimo kitomis pažangą;
- (39) Komisija mano, kad, siekiant kuo labiau sumažinti teršalų, išmetamų į aplinką naudojant PFAS, kurias būtų leidžiama naudoti taikant šį apribojimą, poveikį, tikslinga PFAS naudojimui gaisro gesinimo putose 5 ir 10 metų pereinamaisiais laikotarpiais taikyti atitinkamas priemones, kad tiek, kiek tai techniškai ir praktiškai įmanoma, būtų sumažintas į aplinką patenkantis PFAS kiekis. Komisija mano, kad 12 mėnesių yra naudotojams pakankamas laikotarpis tokioms priemonėms įgyvendinti. Komisija sutinka, kad tos priemonės taip pat turėtų apimti nepanaudotų gaisro gesinimo putų atsargų ir atliekų su PFAS, įskaitant nuotekas, kurios susidaro naudojant gaisro gesinimo putas ir valant įrangą, surinkimą siekiant jas tinkamai apdoroti, kai tai yra techniškai ir praktiškai įmanoma. RAC nuomone, siekiant užtikrinti tinkamą minėtų medžiagų apdorojimą, neturėtų būti taikomas biologinis nuotekų valymas, o nusprendus deginti atliekas, atliekos su PFAS turėtų būti deginamos ne žemesnėje kaip 1 100 °C temperatūroje. Komisija mano, kad pasirinkus tinkamą apdorojimo būdą, užtikrinama, kad atliekose esančios PFAS būtų sunaikintos arba negrįžtamai transformuotos. Komisija sutinka su RAC, kad netinkami apdorojimo būdai, pvz., biologinis nuotekų valymas arba atliekų su PFAS deginimas žemesnėje nei 1 100 °C temperatūroje, neturėtų būti įtraukti. Komisija taip pat pritaria RAC rekomendacijai, kad gaisro gesinimo putos su PFAS turėtų būti naudojamos gesinant tik su degiaisiais skysčiais susijusius gaisrus (B klasės gaisrus);
- (40) be to, Komisijos nuomone, siekiant užtikrinti, kad būtų priimtos ir dokumentais patvirtintos atitinkamos priemonės, ir padėti užtikrinti reikalavimų vykdymą, tikslinga gaisro gesinimo putų su PFAS naudotojams nustatyti reikalavimą parengti konkrečiai putų naudojimo vietai skirtą valdymo planą, kad jie galėtų jas naudoti taikant šį apribojimą. Į šį valdymo planą turėtų būti įtraukta informacija, be kita ko, apie gaisro gesinimo putų naudojimo sąlygas ir kiekius, surinkimą ir atitinkamą apdorojimą, valymą, įvykus atsitiktiniam nuotėkiui / išsiliejimui taikytinus planus ir gaisro gesinimo putų su PFAS pakeitimo befluorėmis gaisro gesinimo putomis strategiją.

Naudotojai turėtų saugoti tokį valdymo planą bent 15 metų, kad kompetentingos institucijos galėtų jį patikrinti;

- (41) siekdama užtikrinti, kad gaisro gesinimo putas su PFAS būtų tinkamai tvarkomos, ir padėti užtikrinti reikalavimų vykdymą, Komisija pritaria Agentūros, RAC ir SEAC rekomendacijai ženklinti rinkai pateikiamas gaisro gesinimo putas, kurių sudėtyje esančių PFAS koncentracija yra ne mažesnė kaip 1 mg/l. Toks ženklinimo reikalavimas taip pat turėtų būti taikomas nepanaudotų gaisro gesinimo putų atsargoms ir atliekoms su PFAS, įskaitant nuotekas, kurios susidaro naudojant gaisro gesinimo putas. Komisija mano, kad 12 mėnesių termino pakanka, kad naudotojai suspėtų laiku įvykdyti tokią ženklinimo prievolę;
- (42) todėl Reglamentas (EB) Nr. 1907/2006 turėtų būti atitinkamai iš dalies pakeistas;
- (43) šiame reglamente nustatytos priemonės atitinka pagal Reglamento (EB) Nr. 1907/2006 133 straipsnį įsteigto komiteto nuomonę,

PRIĖMĖ ŠĮ REGLAMENTĄ:

1 straipsnis

Reglamento (EB) Nr. 1907/2006 XVII priedas iš dalies keičiamas pagal šio reglamento priedą.

2 straipsnis

Šis reglamentas įsigalioja dvidešimtą dieną po jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

Šis reglamentas privalomas visas ir tiesiogiai taikomas visose valstybėse narėse.

Priimta Briuselyje

*Komisijos vardu
Pirmininkė
Ursula von der Leyen*